

Krížová cesta

Kroscienko, 30.08.2014

Úvod

Pane, v dnešný deň našej púte v Kroščienku prichádzame na toto miesto, aby sme Ťa sprevádzali na ceste kríža a bolesti, ktorú si za nás podstúpil. Koľká pokora pred Otcovou vôľou naplní túto krížovú cestu! Ty si neodporoval a dobrovoľne si zobral kríž na svoje plecia a v ňom vyniesol na Golgotu aj naše hriechy a previnenia. Chceme Ti zas a znova poďakovať za túto nesmiernu obeť lásky. Áno, bez lásky, pokory a služby si nemožno predstaviť túto krížovú cestu. Rovnako tak ani my, ľudia moderných technológií a prevratných objavov, nemôžeme vnímať naše osobné kríže bez pohľadu lásky a pokory. Pane, tam na Golgote je naša škola kríža. Tam môžeme nachádzať odpovede na to, aký postoj máme zaujať ku všetkému, čo prežívame, čo nás trápi, s čím bojujeme. Tvoja krížová cesta je veľkou a nezameniteľnou motiváciou pri hľadaní pravdy o nás samých. Je taktiež odpoveďou na to, ako trpieť s láskou, bez reptania a šomrania, bez obviňovania ľudí navôkol z toho, kam sme padli a čo nepríjemné nás postretlo. Preto sa Ti v tejto chvíli zverujeme s našimi ťažkosťami, problémami, možno aj so závislosťami, ktoré máme my alebo naši blízki, známi i neznámi. Odovzdávame Ti všetko, čím sme doteraz prešli a do Tvojich rúk vkladáme aj našu budúcnosť. Pomôž nám niesť naše kríže v odovzdanosti do Tvojej vôle. V tomto roku Sedembolestnej Panny Márie, našej patrónky a láskavej Matky, Ťa prosíme, Pane, aby si nás aj na jej príhovor viedol cestami našich osobných krížov, a tak aby sme si ešte väčšmi uvedomovali význam nášho utrpenia a spájali ho s tým tvojím.

I. Odsúdenie

**Klaníme sa Ti, Kriste a dobrorečíme Ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.**

Odsúdenie je zväčša posledným kontaktom odsúdeného so svetom mimo väznice. Potom dlho nič, iba múry a zasa samé múry. Svet za bránou väznice sa stáva takmer nedosiahnuteľný. Odsúdenie tak zostáva naddlhope neprekonateľné a nezvratiteľné. Akási temná definitívna uzamknutosť. Často vidíme v správach, ako vedú zločincov pred sudcu. Médiá si všímajú najmä vrahov, lebo tí sú pre nich zaujímavejší. Netrzepliví novinári doslova striehnu na dlho očakávaný verdikt, aby boli medzi prvými, ktorí ho poskytnú verejnosti. Taktiež sa čaká aj na reakciu odsúdeného, no ten väčšinou prechádza pred objektívom kamery iba mlčky, pritom si držiac papier na tvári. Nechce komentovať dianie v súdnej sieni. Nie zriedka nesúhlasí s rozsudkom a dookola opakuje, že sa odvolá. No sú aj takí, ktorí sa mnohokrát ešte vehementne obhajujú aj pred novinármi, tvrdiac, že všetko bolo inak a že sú nevinní a že raz pravda výjde najavo. V Ježišovom postoji nič z toho neplatí. Prijíma výrok odsúdenia, nebráni sa mu zubami-nechtami. Výrok odsúdenia nad Ježišom má spásonosný rozmer. Tento výrok skutočne z nás odstraňuje výrok večného zatratenia, ako sa píše v jednej z najznámejších pobožností krížovej cesty. Z odsúdenia tak vyrastá nádej, z temnej chvíle preráža svetlo až do našich dní.

Ako je to s nami a našimi možnými výrokmi posudzovania na adresu druhých ľudí? Viac milujeme, alebo viac posudzujeme? Viac častujeme ľudí okolo seba slovami povzbudenia alebo slovami pohrdania? Kam sa uberajú naše myšlienky, slová i skutky vo vzťahu k blízkym v rodine, práci a v spoločnosti vôbec? Stačí nám na nekompromisne chladné verdikty o známych celebritách iba niekoľko palcových tituliek v bulvárnych plátkoch? Skutočne nám stačí iba pár kusých informácií, aby sme si utvorili svoj názor na ľudí okolo nás? Sme zástancami alebo odporcami zrýchlených súdnych konaní v prostredí, kde žijeme, pracujeme a vytvárame vzťahy? Ak sa láska umenšuje, vtedy rastie posudzovanie, nenávisť a neúcta. Pane, Teba neminula chvíľa odsúdenia, no Ty si ju prijal bez protestov. Nauč nás v tichosti prijímať aj to ťažké, nespravodlivé a ľudsky priam neznesiteľné.

**Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.**

II. Kríž na pleciah

Klaniame sa Ti, Kriste a dobrorečíme Ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Pri druhom zastavení Tvojej krížovej cesty, Pane, chceme uvažovať nad poslanstvom toho kúska dreva, na ktorom si vykonal dielo nášho vykúpenia. Uvedomujeme si denne, čo si pre nás urobil? Naplnia nás to vdakou alebo sme prázdni, duchovne vyprahnutí a ľahostajní? Viac nás zamestnáva to, ako budeme materiálne zabezpečení než to, ako vyzerá obraz našej duše? K čomu nás má viesť rozjímanie nad Tvojím utrpením? Vnímame ho ako dávnu udalosť, ktorú si zvykneme pripomínať najmä v období Pôstu, a aj vtedy je pre nás iba povinnou jazdou, lebo tak sa to patrí na kresťana? A predsa k nám prehovára z Tvojho kríža, Pane, nádherné poslanstvo lásky, ktorá sa obetuje, nehľadiac na to, čo ju to bude stáť. Tvoj kríž v sebe zahŕňa všetky skutky obetavej lásky, aká nemyslí na seba a svoj prospech. Sv. Páter Pio raz napísal RAFFAELINE KERASEOVEJ: „Ak chceme dosiahnuť konečný cieľ, musíme nasledovať nášho božského Vodcu, ktorý zvyčajne vedie svoje vyvolené duše len po ceste, ktorou šiel on sám, po ceste sebazáporu a utrpenia: Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma. (Lk 9, 23) Nemali by ste byť šťastná, keď zbadáte, že vás Ježiš navštívil krížom? Akí úbohí sú tí, čo nedokážu pochopiť tajomstvo kríža.“ Pri tomto zastavení, preto prosme Pána, aby sme boli čím viac otvorení vo svojom srdci pre pochopenie kríža v našom živote. Lebo cieľ večnej spásy je pred nami, no cesta k nemu nebýva ľahko priechodnou. Pomôž, Pane, všetkým, ktorých sa nejakým spôsobom dotýka kríž závislostí, aby neupadali do zúfalstva a beznádeje.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

III. Prvý Ježišov pád

Klaniame sa Ti, Kriste a dobrorečíme Ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Pád a povstanie – tak vyzerá životná cesta mnohých z nás. No je aj iná alternatíva – pád a ďalší pád. Raz sme silní a možno si začneme nahovárať, že nás nič nezlomí, že si poradíme sami so sebou, že už viac nepadneme. A príde nový pád, nové sklamanie. Sme zo seba až znechutení, a pritom sme si tak verili, že to už bude dobré, že sme nad tým a tým hriechom definitívne zvíťazili. V jednej abstinentskej depeši sa píše, že až vtedy, keď človek začne bojovať sám so sebou, za niečo stojí. Bojovať so svojimi malými či veľkými závislosťami je však behom na takmer nekonečnú vzdialenosť. Aspoň tak to vyzerá pri štarte. No rozhodujúci je práve ten štart, kedy si závislý človek uvedomuje, že chce bojovať, že túži zmeniť seba. Dnešný svet je plný rôznych závislostí, látkových i nelátkových, a každým dňom pribúdajú nové. Ich obeťou sa stávajú často aj deti a tínedžeri. Ježišov pád a následné povstanie z prachu zeme je modelom správania sa v stave neznesiteľnej tiaže kríža. Ten tlačí telo k zemi, chce ho totálne povaliť, no vždy môže zažiariť nádej pri vzopätí sa jeho tiaži. Známy spevák v jednej pesničke spieva, že stačí, keď sme majiteľmi cieľa. Každým povstaním tak môžeme nanovo potvrdzovať, že máme pred sebou cieľ, že sa oplatí vstávať aj po tisícikrát.

Sv. Páter Pio raz napísal v liste PÁTROVI AGOSTINOVI: „Pán nám kladie na plecia bremená a on nás od týchto bremien aj oslobodzuje. Lebo keď položí na niektorého zo svojich vyvolených kríž, posilní ho aj na duši a on tým, že znáša jeho ťarchu, sa od tohto kríža oslobodzuje.“ Pri tomto zastavení Ťa prosíme, Pane, aby si nás posilňoval svojou milosťou pri každodennom zápase o vlastnú dôstojnosť.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

IV. Matka a Syn

**Klaniame sa Ti, Kriste a dobrorečíme Ti.
Lebo si svojim krížom vykúpil svet.**

Matka a Syn Ježiš – bezprostrednosť a citová stránka tohto stretnutia je zjavná. Aj v živote mnohých matiek dochádza k podobným stretnutiam, keď rodič vidí svoje dieťa v stave poníženia a straty úcty a dôstojnosti. City sa nedajú ukryť, častým sprievodným javom takýchto okamihov sú práve slzy. Sedembolestná prežívala okrem iných aj túto bolesť, ktorá vychádzala zo stretnutia s ponížovaným a týraným Ježišom. Koľké novodobé stretky ubolených matiek a otcov so svojimi ratolesťami pokračujú v tomto stretnutí na krížovej ceste! Trpia rodičia, i najbližšie okolie. Máriina bolesť sa stáva celkom konkrétnou podobou nejednej užialenej matky, ktorá ťažko znáša závislosť svojho dieťaťa. Práve závislosť zotiera z človeka posledné známky dôstojnosti a úcty pred sebou samým. Ježiš bol ponížovaný a zbavovaný dôstojnosti neustálym atakom zo strany tých, ktorí ho viedli na Golgotu. V prípade závislého človeka je Golgotou celý priebeh závislosti. Plač a smútok rodičov sa stáva súčasťou tejto krížovej cesty. Máriin postoj v čase stretnutia so svojim Synom sa môže stať aj postojom všetkých zúfalých rodičov, ktorí si nevedia rady so svojimi deťmi. Čo robí Mária? Ticho spolutrpiť so svojim Synom. Je mu ľudsky veľmi blízko, zdieľa s ním jeho bolesť a ponížovanie. Nejestvuje na svete väčšej bolesti, ako strata cti, ktorá sa prejavuje tým, že ľudia si z nás alebo z našich blízkych robia terčik posmechu, do ktorého triafajú svoje uštipačné poznámky plné posudzovania a pohrdania. Pane, buď blízko matiek a otcov, ktorí znášajú závislosť svojich detí, aby ich povzbudzovali na ceste k oslobodeniu.

**Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.**

V. Šimon

**Klaniame sa Ti, Kriste a dobrorečíme Ti.
Lebo si svojim krížom vykúpil svet.**

V súvislosti s piatym zastavením krížovej cesty sa často upíname v našich rozjímانيach na postavu Šimona z Cyrény, ktorý pomáha Ježišovi niesť kríž. Šimon sa vracal z poľa, akiste vysilený a unavený z celodennej namáhavej práce, no aj napriek svojej vyčerpanosti nesie Ježišov kríž aspoň na nedlhom kúsku cesty. Zvýrazňuje sa tu často aj moment prinútenia. Šimona prinútili niesť kríž. Bez ohľadu na Šimonove pohnútky však má jeho pomoc svoj význam. Plní to, čo sa od neho očakávalo. Na chvíľu preberá kríž – znak spásy celého sveta. Šimon tak nesie kríž, ktorým Ježiš vykúpi aj jeho samotného. Vtedy však Šimon nemohol poznať súvislosti, ani kríž, ktorý zobral na svoje plecia, nevnímal ako dôležitý a taký podstatný pre celé ľudské dejiny. A predsa sa v jeho skutku pomoci môžeme nájsť aj my, sami. Naším poľom, kde pracujeme, je naša rodina, zamestnanie, spoločenstvo, Cirkvi. Často pociťujeme vysilenie a značnú únavu, keď prichádzame domov z práce, a možno práve vtedy zazvoní telefón. Človek na druhej strane spojenia potrebuje našu akútnu pomoc, ktorá môže mať rôzne podoby. Ako sa vtedy zachováme? Ideme pomáhať druhým s radosťou? Niesť kríž druhých ľudí, napríklad závislých od alkoholu, znamená stať sa ich osobným Šimonom, aj napriek rôznym okolnostiam, ktoré nám vravia – nechod'. Pane, naplň nás svojim Duchom, aby sme spoznávali, kde je potrebné pomáhať.

**Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.**

VI. Veronika

**Klaniame sa Ti, Kriste a dobrorečíme Ti.
Lebo si svojim krížom vykúpil svet.**

Svet 21. storočia je plný menších či väčších konfliktov. Násilie sa veľmi často stáva konečným spôsobom ako riešiť problémy aj na medzinárodnej úrovni. Pápež František však pripomína, že násilím nemožno dosiahnuť pokoj a usporiadané pomery v spoločnosti. Mocní tohto sveta však robia pravý opak. A kto najviac trpí? Bežní civilisti – ženy, deti, starci. Koľkí z nich potrebujú akútne „utretie“ ich unavených a zúbožených tvárí, koľkí sú vedení krížovou cestou so štatútom utečenca. Z vlastných krajín ich vyháňa vojna ale aj nepriaznivé klimatické podmienky, ktoré zapríčiňujú vznik hladomoru. Aj Ježiš bolo vedený vojakmi po strastiplnej ceste plnej bóľu. Zrazu sa pred ním objaví žena s ručníkom. Veronika je ďalšou zastávkou pomoci na krížovej ceste nášho Pána. Po Šimonovi sa pred trýzneným Ježišom vynára ďalší celkom konkrétny a ľudsky uchopiteľný čin. Utretie Ježišovej zakrvavenej tváre neostáva bez odmeny. Veronikina šatka, nástroj nezištnej a obetavej pomoci, má novú, žiarivú podobu. Odtlačok uboleného Spasiteľa sa nezmazateľne vrýva nielen do šatky, ale najmä do srdca Veroniky. Skutok lásky tak naberá rozmer, ktorý presahuje všetku bolesť a beznádej. Kto pomáha, v tom sám Ježiš kreslí svoj obraz. Lebo aj v Písme čítame, že čokoľvek urobíme aj tomu najmenšiemu, akoby sme to urobili samému Ježišovi.

V každom človeku je tak Ježišov obraz. Odmenou za pomoc je nielen pocit z dobre vykonanej práce, ale aj trvalá prítomnosť Ježišovej lásky v nás, lásky, na ktorej vzraste sa môžeme podieľať každodenne.

Čo si teda vziať z postoja Veroniky? Jej statočnosť, veľkodušnosť, ochotné srdce. Ona nehľadá na to, že sa jej posmievať alebo že jej peknú šatku môže poznačiť tŕnie Ježišovej koruny. Veronika sa stáva predobrazom tých, ktorí chcú aj napriek možným prekážkam a diskomfortu potešiť, povzbudiť a nič za to nežiadať.

Pane, nech aj v nás žije obetavosť Veroniky, aby sme kráčali v ústrety všetkým, ktorí potrebujú dotyk našej lásky a záujmu.

**Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.**

VII. Druhý Ježišov pád

**Klaniame sa Ti, Kriste a dobrorečíme Ti.
Lebo si svojim krížom vykúpil svet.**

Po skutku ľudskosti od Veroniky teraz prichádza iný skutok – skutok zrážania do zeme. Najprv šatka, ktorá očisťuje Ježišovu tvár od potu, prachu a krvi a prinavracia jej ľudskú podobu a teraz ďalšie poníženie spôsobené pádom. Ježiš takmer na konci so silami klesá pod ťarchou kríža. Aj s pomocou jedného z vojakov, ktorý doňho sáče. V našom živote sú tiež ľudia, ktorí dokážu podraziť nohy, tvrdo ublížiť slovami i činmi. Dokážu sotiť človeka svojim ohováraním. Ako však reaguje Ježiš na pád pod krížom? Nieкого za to obviňuje, nenávidí? Hľadá vinníka svojej momentálnej nepriaznivej životnej situácie? Predchvíľou prijal od Veroniky skutok lásky a teraz trpí vplyvom iného skutku, no nežaluje sa, nerepece. Všetko znáša trpezlivo, vediac, že plní vôľu svojho Otca. Ako reagujeme možno aj my, keď nás niekto počastuje dávkou opovrhnutia, osočovania, ubližovania? Pokorne to prijímame alebo sme plní vzdoru a nepokoja? Ježiš nás nielen pri svojom druhom páde učí, že odpoveďou na nepriaznivé životné okolnosti má byť odpustenie a nie odplácanie zlým za zlé. Bez odpustenia a zabudnutia na všetko zlé nemôže vojsť do našich srdca a vzťahov Božie požehnanie.

Ježišov postoj odpúšťania si môže osvojiť každý z nás. Nie je predsa dôležité, kto udrel, dôležitá je vôľa nebeského Otca. Preto Ježiš vstáva, krôčik po krôčiku pokračuje v ceste a hovorí: „Možno aj Teba niekto zrazí na zem, no Ty mu odpusť, nezloreč, nepreklínaj, ale požehňavaj a dobroreč!“ Pomôž nám, Pane, aby sme dokázali zabudnúť a odpustiť tým, ktorí nám ublížili.

Pane, vstúp do našich vzťahov v rodinách so svojím požehnaním. Prosíme Ťa zvlášť za tie rodiny, kde vzájomné nezmierenie a neodpustenie spôsobuje mnoho duševných rán a bráni prílevu Tvojho požehnanía.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami. Aj nad dušami v očistci.

VIII. Jeruzalemské ženy

**Klaniame sa Ti, Kriste a dobrorečíme Ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.**

Hodnota súcitu má zvlášť v dnešnom svete svoje veľavravné miesto. Pri každom sledovaní televíznych správ vidíme množstvo utrpenia, nespravodlivosti a bolesti. Azda sme z tých správ zronení a svojou modlitbou vyjadrujeme spolupatričnosť a súcit s trpiacimi. Alebo ostávame ľahostajní a s koncom správ sa končí aj náš záujem o dianie vo svete? Vypnutím televízora vypíname aj našu ľudskosť a súcit? Niektorí z nás azda považujú súcit za ničnehovoriace gesto, ktorým sa veci neriešia a nepohýnajú dopredu. Spomeňme si na Ježiša a jeho prejavy súcitu. Uľúostilo sa mu veľkého zástupu, ktorý šiel za ním a počúval jeho slová. Ježiš dáva súcitu dôležité miesto. A počas krížovej cesty ho aj sám prijíma. Naproti prejavom súcitu od žien však možno vidieť aj dav tých, ktorí sa Ježišovi posmievať a robia si z neho objekt svojej prílišnej zvedavosti, naľahujú sa pomedzi zástup, aby videli jeho utrpenie zblízka. Nápadne sa im podobajú niektorí súčasní novinári, ktorým záleží na tom, aby ich príspevky vyzneli čo najviac dramaticky, no pritom im chýba štipka praobyčajného no zároveň veľmi vzácneho súcitu. Kam sa radíme my? Ktorý dav nám viac imponuje? Ten, kde sa súcitom nešetří, alebo ten, kde je rozhodujúca senzácia aj za cenu straty ľudskosti a vzájomnej úcty? Chceme stáť vždy na strane utláčaných, ponížených? Chceme byť tými, ktorí súcítia s nešťastím druhých ľudí?

Pane, odprosujeme Ťa za hriechy ľahostajnosti voči našim bližným.

**Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.**

IX. Tretí Ježišov pád

**Klaniame sa Ti, Kriste a dobrorečíme Ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.**

„Neznesiteľná je ťarcha kríža! Tlačí nemilosrdne k zemi. Najlepšie by bolo nadobro klesnúť a už nevstať, skončiť, vydýchnuť naposledy.“ Takto uvažujú o svojom kríži zvlášť tí, ktorí stratili posledné zvyšky nádeje. K zemi ich tlačí nevyliciteľná choroba, závislosť, dlhodobá nezamestnanosť. Aj im patrí nádej plynúca z tohto zastavenia Ježišovej cesty na Golgotu. Napriek všetkému treba povstať, nevzdávať sa! Akokoľvek veľký a nesmierne náročný kríž sa dá uniesť. Prečo je ten kríž taký ťažký? Hriech spôsobuje, že kríž nášho života je taký ťaživý a boj taký úmorný. Nasledovať Ježiša však znamená prijať kríž a nezrieť sa ho, aj keby nás akokoľvek ťažil. Tretí Ježišov pád a následné povstanie nás naplňa nádejou, že v našich krížoch nie sme osamotení. Na ceste duchovného vyzrievania nás často postretnú ťažké chvíle, plné rozhodovania, no vedzme, že pred dosiahnutím víťazstva treba prejsť rozličnými skúškami, zápasmi o vlastnú kresťanskú identitu a dôstojnosť. V jednej z myšlienok sv. Pátra Pia sa píše: „Ak si uvedomíme, že každé víťazstvo, ktoré dosiahneme, má cenu večnej slávy, ako sa môžeme potom nepotešiť, drahý otče, keď sa v živote ocitneme zoči-voči rôznym trápeniam?“ Čo sú teda dočasné trápenia oproti nekončiacej radosi zo skutočného víťazstva? Prečo sa ten a ten kríž znáša ťažko? Aj na to dáva Páter Pio odpoveď, keď hovorí: „Aká neznesiteľná je bolesť, keď ju trpíme ďaleko od kríža, ale akou sladkou a ľahkou sa stane, ak ju obetujeme pri Ježišom kríži!“ Preto sa nebojme denne obetovať svoje kríže Ježišovi. On rozumie bolesti a utrpeniu, On ho sám skúsil a túži nás sprevádzať.

Prosme ho o silu, aby sme odolávali hriešnym návykom a nepodľahli klamnej predstave, že náš boj nemá zmysel a cieľ. Vložme do našich modlitieb aj tých, ktorí padajú pod krížom nejakej závislosti.

**Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.**

X. Ježiš vyzlečený zo šiat

**Klaniame sa Ti, Kriste a dobrorečíme Ti.
Lebo si svojim krížom vykúpil svet.**

Pri tomto zastavení sa zamýšľame, Pane, nad pojmom čistoty ľudského srdca. Koľko škodlivých vplyvov denne obieha okolo ľudského srdca! Koľko informácii dvojzmyselného charakteru sýti používateľov internetu! Koľko naskakujúcich otravných reklám so sexuálnym obsahom číha na človeka a jeho mravnosť? Ty si, Pane, trpel pri násilnom a bolestnom sfňhaní svojich šiat aj za hriechy nečistoty, necudnosti a nesprávneho chápania ľudskej sexualita. Ako často a ako ľahko sa prestupujú Božie prikázania v súčasnom svete. Ľudská sexualita je tovarom a produktom neskutočne veľkých ziskov. Narába sa s ňou veľmi neúctivo. Predmanželský pohlavný život je celkom bežnou záležitosťou aj pre mnohých kresťanov. Už trinásť ročné deti majú za sebou prvé sexuálne zážitky. Nezáväzný sex sa stáva spoločnosťou čoraz viac akceptovaným. A čo my, kresťania? Žmúrime nad toľkou nečistotou očami? Aká je naša úloha pri ochrane dôstojnosti ľudskej sexualita? Dokážeme sa aktivizovať, ak ide o mravné dobro človeka, zvlášť dnešnej mládeže? Uvedomujeme si, že raz budeme súdení aj za to, čo sme mohli, ale sme neurobili? Ak vidíme, že niekto koná nesprávne, treba ho napomenúť s láskou, ale aj v pokore prijať napomenutie od našich blížnych. Nedávne apely z radov našich poslancov proti erotike v dennej tlači boli iba jednou z mora aktivít v zápase o čistotu. Možno práve teraz je aj na nás, ako bude vyzerat' hodnotový rebríček našich detí a mládeže. Pane, odprosujeme Ťa za hriechy nečistoty. Prosíme Ťa za všetkých, ktorí pracujú v médiách, aby si uvedomili svoju zodpovednosť a vnímali svoju prácu ako službu v prospech ochrany morálnych hodnôt celej spoločnosti.

**Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.**

XI. Ježiš pribitý na kríž

**Klaniame sa Ti, Kriste a dobrorečíme Ti.
Lebo si svojim krížom vykúpil svet.**

Pri pohľade na Ukrižovaného Pána, ktorého klincami pribili na kríž, si môžeme predstaviť priebeh našich krížov a ťažkostí. Ako k nim pristupujeme? Sú pre nás ťaživou nechcenou realitou, za ktorú prednášame Bohu len svoje výčitky alebo ich dokážeme vnímať ako prostriedok nášho zblíženia s Pánom? Hovorí sa, že koho Pán Boh miluje, toho krížom navštevuje, no nie vždy je to tak. Niekedy je kríž cestou pokory v nasledovaní Pána, no môže byť aj následkom neodpustenia a zranení v rodinách. Kríž však má vyslobodzujúcu a očistnú funkciu a privádza človeka ku skutočným hodnotám Evanjelia. Pod krížom nášho Pána zložíme všetky naše kríže a prosme o silu a trpezlivosť pri ich znášaní. Ježišove slová o odpustení, ktoré vyriekol práve z kríža, nech sa stanú aj našimi slovami. Veď kríž, ako sa píše v jednej myšlienke, „vás nebude nikdy deptať; možno sa pod jeho ťarchou zapotácate, ale jeho sila vám bude oporou.“ Utrpenie ľudskej časnosti nie je zbytočné. Ako hovorí sv. Páter Pio: „Mnohí trpia, ale iba niektorí dokážu správne trpieť. Utrpenie je dar od Pána Boha a blažený je ten, kto ho vie premeniť na zisk.“ Pane, Ty si prijal neľudské zaobchádzanie zo strany Tvojich učiteľov, nauč nás správne trpieť, aby sme svojím utrpením neupadali do zúfalstva, ale rástli vo väčšej dôvere v Teba.

**Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.**

XII. Ježiš zomiera na kríži

**Klaníme sa Ti, Kriste a dobrorečíme Ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.**

Ježiš vyzdvihnutý od zeme trpí. A spolu s ním trpí aj Jeho Matka Mária. Jednou z jej siedmich bolestí je práve pohľad na zomierajúceho Syna. Koľké matky znášajú veľkú bolesť pri pohľade na svoje deti, ktoré majú nejakú chorobu alebo prepadli závislostiam. Znášajú podiel bolesti podobne ako Mária. Pre matku je najt'ažšou chvíľou práve tá, keď vidí umierať vlastné dieťa. Každá závislosť postupne zabíja toho, kto sa jej oddáva. No zabíja aj vzťahy v rodinách, zabíja pokoj, rodinnú pohodu. Nastupujú stovky bezsenných nocí, strach o vlastné deti a celková neusporiadanosť v živote. Kde hľadať pomoc? Opäť sa skrýva v krížovej ceste nášho Pána. Čo urobila Mária, keď videla trpieť svojho Syna? Čo ako by chcela pomôcť, predsa nezmohla nič, no viac než akýkoľvek skutok sa tu vyníma jej prítomnosť pod krížom. Stála tam, neodišla preč, neuhýbala pohľadom od svojho trýzneného Syna. Pri tomto zastavení môžeme myslieť na všetky utrápené matky a otcov, ktorí možno denne majú pred očami svoje deti postihnuté nejakou chorobou alebo závislosťou, a predsa im nevedia pomôcť. No už tým, že sa od nich neodstrkujú, že ich majú radi aj napriek všetkému, dávajú najavo svoju blízkosť.

**Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.**

XIII. Ježiš zložený z kríža

**Klaníme sa Ti, Kriste a dobrorečíme Ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.**

Ježiš dokonal. Jeho bezvládne telo skladajú z kríža. Opäť s tichou a pokornou prítomnosťou Matky Márie. Pri tomto zastavení sa akoby zlievajú dve z jej bolestí. Niekdajšie proroctvo Simeona a vkladanie Ježišovho tela do Máriinho lona. Azda sa v tej chvíli prelínali v jej myšlienkach oba tieto bolestné momenty – ten čerstvý pod krížom v náručí s mŕtvym Synom i ten spreď rokov v chráme. Slová Simeona o utrpení Ježiša sa teda naplnili. Spreádzali Máriu až tu na Kalváriu, až po moment splynutia Matky so Synom v náručí plnom lásky i bolesti. Simeonove slová, také trpké, no zároveň jednoznačné, dokázali Máriu celé roky raniť, až pokým sa nevyplnili. Prijala ich ako súčasť Božieho plánu. Ona Spolutrpiteľka, ako ju nazývajú gréckokatolíci, sa podieľala na spáse celého ľudstva. Aj my sa môžeme ocitnúť vo chvíli, keď nás raní nejaké slovo o našich blízkych. Aj my sa môžeme ocitnúť v Máriinej pozícii. Ako prijmeme správu o nevyliciteľnej chorobe svojho dieťaťa, o strate práce nášho blízkeho, o diagnostikovanej závislosti syna alebo dcéry či iného príbuzného? Ako prijmeme akúkoľvek nepriaznivú správu o niektorom členovi našej rodiny? Necháme sa viesť sebazničujúcim pocitom raniacich slov? Alebo sa odovzdávame do Božej vôle ako Mária?

Sedembolestná Matka Mária, prihováraj sa za naše rodiny u svojho Syna, aby sme dokázali v pokore prijať všetko krásne, ale aj to zraňujúce. Pane, pomôž nám odumierať veciam, závislostiam, naviazanostiam, sebe samým, svojmu egu, aby v nás mohol v plnšej miere vzrastať život v pravde a milosti.

**Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.**

XIV. Ježiš uložený do hrobu

Klaniame sa Ti, Kriste a dobrorečíme Ti.

Lebo si svojím krížom vykúpil svet.

Cesta s krížom vo svojom finále. Ostáva vložiť Ježišovo telo do hrobu. Aj tu zastrešuje celú udalosť prítomnosť Matky Márie. Zdieľala bolesť a utrpenie svojho Syna až po hrob. Práve uloženie Ježišovho tela do hrobu je jej poslednou bolesťou. Z čoho pramení ten takmer nezastaviteľný tok Máriinho bóľu? Z odlúčenia. V živote sa striedajú chvíle radosti i smútku, chvíle narodenia i smrti, chvíle návratov i odlúčení. V prípade Ježišovej smrti si hádam všetci naokolo mysleli, že zapečatením hrobu všetko končí, že Ježiš zomrel. Mária však ostáva nositeľkou nádeje. Verí, že smrťou jej Syna sa nič nekončí. Jej postoj nádeje nás chce presiahnuť, aby sme smrť nepovažovali za konečný prístav, ale za bránu do večnosti. Pri tomto zastavení však považujme aj nad naším vzťahom k smrti. V akom stave je naša duša? Pripravujeme sa častou sv. spoveďou a prijímaním Eucharistie na stretnutie s naším Pánom, keď nás povolá do večnosti?

Pane, udeľ nám milosť šťastnej hodiny smrti, nech Ťa v Eucharistii často a s radostným srdcom prijímame, aby sme si tak otvárali cestu k novému životu. Prosíme aj za všetkých akokoľvek závislých, aby našli zmysel svojho života v úplnej abstinencii a obetovali ju za oslobodenie nášho národa.

Mária, Matka naša, vlej nám do srdca nádej, aby sme obnovení nasledovali Tvojho Syna.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

Záver

Pane, teraz sme spolu s Tebou prechádzali jednotlivými zastaveniami krížovej cesty. Uvažovali sme nad zmyslom utrpenia. Odprosovali sme Ťa za naše hriechy i za hriechy celého sveta. Spolu s Tvojou i našou Matkou Máriou sme kráčali cestou nášho vykúpenia, cestou našej záchrany od večného zatratenia. Ďakujeme Ti, Pane, za to, že si sa obetoval za každého jedného z nás. Vďaka za Tvoju neustálu blízkosť v našich životoch. V tejto chvíli Ti odovzdávame všetkých, ktorí bojujú s nejakou závislosťou. Buď ich štítom proti zlu a pokušeniu. Prosíme aj o zmierenie medzi národmi, ktoré proti sebe bojujú kdekoľvek vo svete.

Na úmysel Sv. otca

Požehnanie

